

ΤΟ ΑΘΗΝΑΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ομάδα 1^η Δήμου Σωτήρης , Νακούτση Ευαγγελία , Τσιώλης Φώτης

ΤΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

- Η Αθηναϊκή δημοκρατία ήταν το πολιτικό σύστημα που αναπτύχθηκε στην πόλη-κράτος της αρχαίας Αθήνας, που περιλάμβανε την κεντρική πόλη των Αθηνών και την περιβάλλουσα επικράτεια της Αττικής
- Ο **Σόλων** (περίπου το 590 π.Χ.), ο **Κλεισθένης** (508 π.Χ.) και ο **Εφιάλτης** (462 π.Χ.) συνέβαλαν στην ανάπτυξη του δημοκρατικού πολιτεύματος
- Ο σημαντικότερος δημοκρατικός ηγέτης ήταν ο **Περικλής**. Μετά τον θάνατό του, η Αθηναϊκή δημοκρατία διακόπηκε δύο φορές από ολιγαρχικές επαναστάσεις προς το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

- Η εκκλησία του δήμου από τα μέσα του 5^{ου} αι. π.Χ. αποτέλεσε το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο με αρμοδιότητες στην νομοθεσία , στην εξωτερική πολιτική , στην οικονομία και σε θέματα που αφορούσαν την θρησκεία
- Στην συνέλευση του δήμου συμμετείχαν **όλοι οι γνήσιοι άρρενες** αθηναίοι πολίτες που είχαν συμπληρώσει το **18^ο έτος** της ηλικίας τους
- Η εκκλησία του δήμου ψήφιζε νόμους καθώς και εξέλεγε αιρετούς κληρωτούς άρχοντες . Επέβαλε επίσης διαφορές ποινές από θανάτου μέχρι εξορίας. Είχε εξουσία στις συνάψεις ειρήνης στις συμμαχίες με άλλες πόλεις , την εκλογή πρέσβων και την υποδοχή ξένων απεσταλμένων
- Αποφάσιζε επίσης ότι ήταν συναφές με την κήρυξη ενός πολέμου

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ 500

- Η βουλή των 500 αποτελούσε το κέντρο της διοικητικής εξουσίας του αθηναϊκού πολιτεύματος. Αποτελούνταν από **50 μέλη εκλεγμένα με κλήρο από κάθε φυλή που είχαν συμπληρώσει το 30^ο έτος** της ηλικίας τους. Η θητεία τους ήταν ετήσια , δεν μπορούσε να επαναληφτεί για 2 συνεχόμενα έτη και ούτε μπορούσε κανένας βουλευτής να θητεύσει σε αυτήν περισσότερο από 2 φορές στην ζωή του . Η απασχόληση των βουλευτών ήταν καθημερινή και ο μισθός τους 5 οβολοί την ημέρα
- Τα καθήκοντα της βουλής ήταν νομοθετικά και εκτελεστικά . Είχε επίσης δικαστικές αρμοδιότητες με επιβολές προστίμων έως και 500 δραχμών χωρίς όμως να έχει την δυνατότητα επιβολής κάποιας άλλης ποινής

Ο ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

- Στην Αθήνα ήταν το δικαστήριο το οποίο είχε επιβιώσει από την εποχή της αριστοκρατίας , το οποίο τότε άνηκε αποκλειστικά στους ευγενείς και μέχρι την αρχαϊκή περίοδο είχε απεριόριστες δυνατότητες . Στην κλασική εποχή το αποτελούσαν δικαστές οι οποίοι στο παρελθόν είχαν διατελέσει άρχοντες
- Οι ποινές που μπορούσε να επιβάλλει το δικαστήριο του Άρειου Πάγου ήταν : θάνατος για τον φόνο , εξορία και δήμευση περιουσίας για τον τραυματισμό .

Η ΗΛΙΑΙΑ

- Η Ηλιαία ήταν ένα **ορκωτό δευτεροβάθμιο <<λαϊκό>> δικαστήριο** χωρίς δικαστές που εκδίκασε υποθέσεις , εκτός των φονικών , και οι αποφάσεις του ήταν τελεσίδικες
- Περιελάμβανε **6000 μέλη** , 5000 τακτικά και 1000 αναπληρωματικά. Κάθε μια από τις 10 φυλές εξέλεγε με κλήρο κάθε χρόνο 500 τακτικά μέλη και 100 αναπληρωματικά . Δικαίωμα συμμετοχής είχαν όλοι οι γνήσιοι Αθηναίοι πολίτες που είχαν συμπληρώσει το **30^ο έτος** ηλικίας
- Οι συνεδριάσεις τις Ηλιαίας γίνονταν κατά τμήματα 2 ή 3 τμήματα μαζί σε απλές υποθέσεις και σε ολομέλεια οι σοβαρότερες.
- Η συμμετοχή των πολιτών στις αντίστοιχες υπηρεσίες ήταν υποχρεωτική και για να μην ζημιώνονται μερικοί οικονομικά ασθενέστεροι από αυτούς ελάμβαναν για την συμμετοχή τους μια μικρή αποζημίωση
- Οι μόνοι αξιωματούχοι που επιλέγονταν όχι τυχαία με κλήρο , αλλά με εκλογές ήταν οι δέκα στρατηγοί και οι ταμίες

ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

- Καθώς το Αθηναϊκό κράτος δεν επενέβαινε αυτεπάγγελτα αλλά ενθάρρυνε τις καταγγελίες των πολιτών για αδικήματα που αυτοί διαπίστωσαν , υπήρχαν πολλοί που εκ συστήματος κατηγορήσαν τους συμπολίτες τους , προκειμένου να έχουν οικονομικό όφελος είτε από την καταδίκη τους , είτε ως αντάλλαγμα για να αποσύρουν τις κατηγορίες . Οι Αθηναίοι αυτοί ονομαστήκαν **συκοφάντες** και ήταν πραγματική πληγή για την αθηναϊκή δικαιοσύνη .

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ

- Η κοινωνική σταθεροποίηση της Αθήνας κατά τα κλασικά χρόνια επέφερε αλλαγές στην κοινωνική οργάνωση της πόλης . Η κοινωνική διαστρωμάτωση στην Αθήνα των κλασικών χρόνων ήταν:
- **ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ**
- **ΜΕΤΟΙΚΟΙ**
- **ΔΟΥΛΟΙ**

ΠΟΛΙΤΕΣ

- Ελεύθεροι πολίτες
- Οι ευγενείς συνεχίζουν να έχουν κατά την κλασική περίοδο ξεχωριστή θέση στην Αθήνα. Περιφρονούσαν τα κατώτερα στρώματα γιατί για να ζήσουν είχαν κάποια ασχολία (επάγγελμα) σε αντίθεση με εκείνους.
- Μεσαία στρώματα
- Κατά την κλασική περίοδο στην Αθήνα , στα μεσαία στρώματα ανήκαν οι άνθρωποι που ασχολούνταν κατά κανόνα με την γεωργία και κατοικούσαν κυρίως στην ύπαιθρο .
- Κατώτερα στρώματα
- Ήταν οι πολίτες οι οποίοι ζούσαν στα όρια της ανέχειας. Εκεί ανήκαν οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων, οι καλλιεργητές μικρών κλήρων και οι ελεύθεροι τεχνίτες που εργάζονταν ως μισθωτοί .

ΜΕΤΟΙΚΟΙ

- Αποτελούσαν μια τάξη ελεύθερων πολιτών που λόγω καταγωγής δεν ήταν δυνατόν να γίνουν δεκτοί ως πολίτες με πλήρη πολιτικά δικαιώματα
- Πλήρωναν φόρο το μετοικούν ο οποίος ήταν 12 δραχμές για τους άνδρες και 6 δραχμές για τις γυναίκες
- Τυχόν αδυναμία πληρωμής του φόρου είχε ως αποτέλεσμα να γίνονται οι μέτοικοι δούλοι

ΔΟΥΛΟΙ

- Οι δούλοι στην κλασσική εποχή προέρχονταν από αιχμαλωσία που μπορεί να προήρθε από πόλεμο ή πειρατική επιδρομή . Οι δούλοι στην συντριπτική τους πλειονότητα ήταν <<βάρβαροι>>
- Στην Αθήνα οι πωλήσεις δούλων γίνονταν στην αγορά μια φορά τον μήνα
- Η ποιότητα της ζωής των δούλων καθοριζόταν από το επάγγελμα τους. Το καλύτερο επίπεδο ζωής είχαν εκείνοι που είχαν υψηλή εξειδίκευση (π.χ. ζωγράφοι) και οι δημόσιοι δούλοι